

ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІ ПОНЯТТЯ «ДІЛОВИЙ ПРОТОКОЛ»

Гаврильченко В.В., гр. Е-28

Науковий керівник – канд. філол. наук, проф. С.М. Руденко
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Успішність ділових контактів між партнерами, особливо представниками різних країн, значною мірою залежить від дотримання певних протокольних звичаїв та правил. Мета нашого дослідження – з'ясувати, які існують етичні принципи ділового протоколу у фаховій комунікації.

Слово «протокол» (від грецького *protokollon* означає: *protos* – перший, *kolla* – клеїти). Діловий протокол – це правила, що регламентують порядок зустрічей і проведів делегацій, проведення бесід і переговорів, організацію прийомів, форму одягу, ведення ділового листування, підписання договорів, угод тощо. Основними етичними принципами ділового протоколу, на думку фахівців, є ввічливість, тактовність, взаємоповага, гідність, порядність.

Увічливість. Це дотримання загальноприйнятих правил поведінки, вміння поводитися між людьми відповідно до обставин. Ввічлива людина при спілкуванні завжди буде враховувати вік, стать, соціальний статус партнера.

Тактовність. Це вміння дотримуватись такту в стосунках з іншими людьми. Тактовна людина звертає увагу не тільки на зміст своїх слів, дій чи вчинків, а й на їх форму, враховуючи індивідуальні відмінності партнера, його психологічний стан, настрої.

Взаємоповага. Правила протоколу не є священними, але їхнє дотримання є елементом поваги до країни, національних особливостей, місцевих звичаїв, до партнерів у ділових стосунках.

Гідність. Уміння виходити зі складних ситуацій в ділових стосунках, уміння з гідністю представляти свій народ, країну, організацію, почуття власної гідності, честі, уміння відстояти власні інтереси.

Порядність. Складником ділового протоколу є порядність. Це поняття допомагає людині утримуватися від негативних вчинків: обману, підступності, приниження гідності іншої людини, шахрайства тощо.

Отже, дотримання правил ділового протоколу є підґрунтям для успішного вирішення різноманітних питань та закладення основ для взаємовигідних ділових стосунків.